

2020-08-20
S2020/06466/SOF (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att analysera det tillfälliga förbudet mot besök i särskilda boendeformer för äldre

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att utifrån sitt verksamhetsområde analysera om det tillfälliga besöksförbudet i särskilda boendeformer för äldre för att förhindra spridningen av sjukdomen covid-19 bör fortsätta att gälla efter den 30 september 2020 eller om det bör upphöra att gälla. Om myndigheten gör bedömningen att det är möjligt och lämpligt att det nu gällande tillfälliga förbudet mot besök i särskilda boendeformer för äldre upphör att gälla den 30 september 2020, ska myndigheten redovisa vilka regelverk på myndighetsnivå som kan ersätta besöksförbudet. De redovisade regelverken ska i så fall kunna tillämpas från och med den 1 oktober 2020 och bidra till att spridningen av sjukdomen covid-19 förhindras. Ekonomiska konsekvenser av förslagen ska redovisas och beräknas. Om förslagen påverkar den kommunala självstyrelsen, ska de konsekvenser och de särskilda avvägningar som föranlett förslagen särskilt redovisas (se 14 kap. 3 § RF).

Uppdraget ska genomföras i samråd med Folkhälsomyndigheten och redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 september 2020. Eventuella kostnader för uppdraget hanteras inom befintliga ramar. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Den 1 april 2020 trädde förordningen (2020:163) om tillfälligt förbud mot besök i särskilda boendeformer för äldre för att förhindra spridningen av sjukdomen covid-19 i kraft. Den gällde inledningsvis fram till utgången av

juni 2020 och därefter förlängdes giltighetstiden till den 31 augusti 2020. Regeringen har denna dag beslutat att förlänga besöksförbudet t.o.m. den 30 september 2020.

Socialstyrelsen har utfärdat nya allmänna råd om tillämpningen av nämnda förordning i syfte att ge stöd till verksamhetsansvariga för hur bedömningar av undantag kan göras från förbudet mot besök. Socialstyrelsen har även tagit fram exempel från särskilda boenden för äldre från olika delar av landet där verksamheterna har löst behovet hos anhöriga och boende att träffa varandra på ett säkert sätt under besöksförbudet i syfte att bibehålla den sociala kontakten.

Ärendet

Äldre personer bedöms vara särskilt utsatta och sårbara för covid-19 och i flera fall har smittspridning förekommit inom boenden för äldre, men förhållandena har skiljt sig åt såväl inom som mellan kommunerna. Även om situationen har varit allvarlig, har alltså många boenden fungerat bra. Rutinerna har vidare blivit bättre och spridningen inom boendena är inte längre lika omfattande. Det är av största vikt att smittspridning förhindras. Utgångspunkten är att det måste finnas lösningar som undanröjer risken för smittspridning på särskilda boenden innan det nuvarande besöksförbudet hävs. Samtidigt måste ett besöksförbud vägas mot de negativa effekter det får för de äldre som inte kan ta emot besök av sina närstående. Socialstyrelsen får därför i uppdrag att utifrån sitt verksamhetsområde analysera om det tillfälliga besöksförbudet bör fortsätta att gälla efter den 30 september 2020. Om myndigheten gör bedömningen att det är möjligt och lämpligt att det nu gällande tillfälliga besöksförbudet upphör, ska

myndigheten redovisa vilka regelverk på myndighetsnivå som kan ersätta besöksförbudet. Uppdraget ska genomföras i samråd med Folkhälsomyndigheten, som samtidigt har fått ett motsvarande uppdrag.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Jan Rehnberg

Kopia till

Statsrådsberedningen SAM
Finansdepartementet BA, K
Folkhälsomyndigheten
Sveriges Kommuner och Regioner